

دانشگاه کردستان

دانشکده منابع طبیعی

گروه مهندسی مرتع و آبخیزداری

فرم طرح درس مدیریت دشت‌های سیلابی در نیمسال دو سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

اطلاعات اولیه درس					
عنوان درس	مقطع	نام مدرس	زمان‌بندی هفتگی	نوع درس	تعداد واحد درس
مدیریت دشت‌های سیلابی	کارشناسی ارشد	کامران چپی	شنبه ۱۸:۰۰ - ۱۶:۰۰	تخصصی اختیاری	۲ واحد نظری

محدوده علمی درس	
پیش‌نیازها	
این درس پیشنیاز خاصی لازم ندارد.	
هم‌نیازها	
ندارد.	
نرم‌افزار (مهارت‌های عملی) مورد استفاده در طول دوره	
(۱) چند نرم‌افزار مدیریت سیلاب (۲) آشنایی با کامپیوتر	
روش آموزش	
☐ حل تمرین ☐ کار عملی (آزمایشگاه یا کارگاه) ☐ کار با نرم‌افزار ☐ سخنرانی ☐ پرسش و پاسخ	
منابع درس	
۱- رضایی مقدم، محمد حسین و ثقفی، مهدی. (۱۳۸۷). رودخانه‌ها و دشت‌های سیلابی. نشر سمت، ۴۸۶ صفحه. 2. Bridge, J.F. 2005. Rivers and Floodplains. John Wiley and Sons, New Jersey, USA.	

توصیف درس

سیلاب خطرناک‌ترین پدیده زیست‌محیطی مخرب در مقیاس حوزه آبخیز می‌باشد که هر ساله ۲۰۰۰۰ نفر را کشته و میلیاردها دلار خسارت به جوامع انسانی وارد می‌آورد. درس مدیریت دشت‌های سیلابی به طور عمومی به سیلاب و به طور تخصصی به مدیریت سیلاب در دشت‌های سیلابی می‌پردازد. مهم‌ترین روش‌های ساختمانی و غیر ساختمانی به عنوان دو اقدام لازم در مدیریت دشت‌های سیلابی در این درس معرفی می‌شوند.

اهداف درس

اهداف کلی

دانشجویی که با موفقیت این درس را می‌گذراند باید:

- ۱- دانش پایه را در مورد سیلاب بداند؛
- ۲- روش‌های مدیریت سیلاب را در دشت‌های سیلابی یاد بگیرد؛
- ۳- انواع ابزارهای کاهش خطرات سیلاب را بشناسد؛
- ۴- طریقه طراحی یک پروژه مطالعاتی مدیریت دشت‌های سیلابی را بر اساس مقتضیات یک منطقه بداند؛
- ۵- نحوه اجرای یک پروژه اجرایی مدیریت سیلاب را فراگیرد.

مهارت‌هایی (شغلی، تحصیلی) که دانشجو در پایان دوره فرا می‌گیرد

- ۱) توانایی تدوین و طراحی یک پروژه مطالعاتی مدیریت سیلاب
- ۲) توانایی اجرای یک پروژه اجرایی مدیریت سیلاب

ارزشیابی درس

سایر روش‌های ارزشیابی	امتحان میان‌ترم	امتحان پایان‌ترم
پروژه، اجرای آزمایشی مدل	ندارد	دارد

آدرس‌های الکترونیکی لازم

k.chapi@uok.ac.ir

<https://research.uok.ac.ir/~kchapi/>

آدرس الکترونیکی برای تماس با استاد

آدرس صفحه مدرس در وب‌سایت دانشگاه کردستان برای دانلود مطالب درسی

ساعت مراجعه دفتری و رفع اشکال

روزهای یکشنبه ساعت ۱۸:۰۰ - ۱۶:۰۰

روزهای دوشنبه ساعت ۱۶:۰۰ - ۱۵:۰۰

قوانین

- ۱- شروع نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ از روز شنبه مورخه ۱۳۹۹/۱۱/۱۸ بوده و از این تاریخ، زمان و مکان و ساعت دقیق برگزاری آزمون پایان ترم هر درسی برای تمامی دانشجویان عزیز کلاس مشخص شده است. بعد از اعلام نمرات نهایی درس، بهانه کمبود وقت برای امتحان خیلی منطقی نخواهد بود.
- ۲- به دلیل الکترونیکی شدن اعلام غیبت‌های دانشجو، هیچ گونه مسئولیتی در هنگام حذف درس دانشجو از امتحان درس متوجه مدرس نخواهد بود. ضمناً خواهشمند است برای دانشجویانی عزیزی که در کلاس درس حاضر بوده‌اند، تقاضای منظور کردن غیبت صوری نفرمایید تا دانشجو بتواند از طریق آن درس را حذف نماید.
- ۳- خواهشمند است فقط در ساعتهای مقرر شده برای مراجعه دانشجویان، برای رفع اشکالات درسی و طرح سؤال مراجعه فرمایید. مراجعات خارج از برنامه اعلام شده فقط منجر به اتلاف وقت دانشجویان خواهد شد.
- ۴- عدم موفقیت قبلی در درس موجب معافیت از تکالیف درس در ترم جاری نخواهد شد. تمامی تکالیف جدید در ترم جدید بر دانشجویان مردودی قبلی مترتب خواهد بود.
- ۵- موارد ذیل از دید مدرس درس موجب اخلال در جریان آموزش در کلاس درس خواهد شد:
 - الف) طرح عملی سؤالات غیر مرتبط و غیر علمی که موجب سلب آرامش و آسایش کلاس بشود؛
 - ب) عبور و مرور غیر ضروری در کلاس به تشخیص مدرس درس؛
 - ج) خروج دسته جمعی (بیش از ۲ نفر) از کلاس درس؛
 - د) صحبت کردن خصوصی دانشجویان در هنگام تدریس مدرس؛
 - ه) سایر به تشخیص مدرس درس؛
- مشاهده موارد فوق منجر به حذف ارفاق و تشویق از تمام کلاس خواهد بود چون وظیفه تک تک دانشجویان کلاس است که در مقابل بی‌نظمی همکلاسی‌های خود، واکنش مناسب از خود نشان دهند.
- ۶- تأخیر در حضور در ابتدای کلاس بیش از ۱۰ دقیقه، خروج از کلاس در حین تدریس مدرس بیش از ۱۰ دقیقه و خروج در انتهای کلاس زودتر از ۱۰ دقیقه به انتهای کلاس، غیبت کامل محسوب خواهد شد.
- ۷- خروج بیش از یک بار از کلاس در هر جلسه درس غیبت کامل حساب خواهد شد.
- ۸- رؤیت گوشی موبایل در کلاس درس، زنگ خوردن گوشی موبایل در کلاس و خروج از کلاس به منظور جواب‌دهی به موبایل علاوه بر غیبت کامل در آن جلسه، منجر به حذف ارفاق و تشویق از تمام کلاس خواهد شد.
- ۹- بعد از اعلام نمره نهایی این درس، مطرح کردن مواردی از قبیل مشکلات خانوادگی، مشکلات شخصی، مشکلات صنفی، مشکلات شغلی و مشکلات گروهی به منظور گرفتن نمره، دور از شأن و شخصیت فردی و خانوادگی دانشجویان عزیز است. خواهشمند است از طرح چنین مواردی به شدت پرهیزید چون هیچ تأثیری بر نمره نهایی درس نخواهد گذاشت.

بارم درس

- ۱- انجام یک پروژه ترمی منجر به ارائه و یا تولید یک محصول جدید ۳۰٪
- ۲- اجرای آزمایشی و یا واقعی یک مدل مرتبط با سرفصل درس ۳۰٪
- ۳- امتحان پایان ترم ۴۰٪

توضیح ۱: منظور از پروژه منجر به ارائه یک محصول جدید و یا تولید یک محصول جدید، ارائه مطالبی در کلاس درس است که مسأله‌ای جدید (حداکثر ۵ سال قبل) مرتبط با درس معرفی شود و یا مقاله‌ای کنفرانسی از مطالب مرتبط با سرفصل درس استخراج گردد. کنفرانسی بودن و یا نبودن مقاله تهیه شده با قضاوت مدرس درس خواهد بود. در هیچکدام از شرایط صرف کپی پیست کردن مطالب از منابع اینترنتی غیر معتبر قابل قبول نخواهد بود و منابع مستند ارائه شده حداقل باید ۴۰ مورد معتبر باشد. در این بخش پروژه تدوین شده، حتماً باید در کلاس ارائه شود.

توضیح ۲: اجرای آزمایشی یک مدل منظور اجرای مدل با فایل‌های مثال خواهد بود و اجرای واقعی یعنی دانشجو شخصاً اقدام به تهیه فایل‌های ورودی مدل کرده و با داده‌های واقعی یک منطقه مدل را اجرا کرده باشد. در این بخش مدل اجرا شده حتماً باید در کلاس ارائه شود.

توضیح ۳: امتحان پایان ترم این درس در مورخه ۱۴۰۰/۳/۲۶ ساعت ۱۸:۰۰ - ۱۶:۰۰ برگزار خواهد شد. امتحان این درس به صورت مفهومی و از مفاهیم اساسی این درس مطابق با سرفصل و در جهت ارزیابی اهداف درس برگزار می‌شود. صرف حفظ کردن مطالب برای امتحان این درس مطلقاً کفایت نخواهد کرد.

توضیح ۴: هر جلسه غیبت تا سقف ۳ جلسه (تعداد جلسات غیبت بیشتر از ۳ جلسه موجب حذف درس خواهد شد) موجب کاهش ۰/۵ نمره از نمره نهایی این درس خواهد شد.

توضیح ۵: امتحان به صورت جزوه بسته و از نوع مفهومی خواهد بود.

توضیح ۶: داشتن ماشین حساب مهندسی از ضروریات امتحان پایان ترم این درس می‌باشد.

مدیریت دشت‌های سیلابی

عنوان درس به فارسی: مدیریت دشت‌های سیلابی عنوان درس به انگلیسی: Flood plain management	ردیف درس: ۶-۳	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۳	نوع واحد: اختیاری رشته	۲ واحد نظری	درس پیش‌نیاز: ندارد
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

هدف درس: مدیریت دشت‌های سیلابی با استفاده از تمهیدات لازم سازه‌ای و غیر سازه‌ای.

رئوس مطالب:

- نظری:

مبانی و تاریخچه مدیریت سیلاب - هیدرولوژی حوزه آبخیز و سیلاب دشت - روندیابی سیلاب در رودخانه و دشت - پهنه بندی سیلاب و هدایت رودخانه - برآورد فرسایش و رسوب ناشی از سیلاب و تاثیر سیلاب بر مرفولوژی رودخانه - ارزیابی خسارات سیلاب - مدیریت ریسک و بحران در مدیریت جامع سیلاب - تمهیدات سازه‌ای و غیر سازه‌ای کاهش اثرات سیل در دشت های سیلابی - تمهیدات رودخانه های سیلابی در مناطق مختلف نظیر: شهر، دشت، کوهستان و ساحل.

- عملی:

مطالعه موردی

روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه/کار عملی
۲۰	۳۰	۵۰	-

منابع:

- ۱- بزرگ حداد، امید، بلوری یزدلی، یاسمن و آشفته پریسا سادات (۱۳۹۲). مهندسی و مدیریت سامانه های آبی. نشر نوآور. ۴۶۰ صفحه.
- ۲- رضائی مقدم، محمد حسین و ثقفی، مهدی. (۱۳۸۷). رودخانه ها و دشت های سیلابی. نشر سمت. ۴۸۶ صفحه.
- ۳- قدسیان، مسعود. (۱۳۷۸). مهار سیلاب و مهندسی زهکشی. نشر دانشگاه تربیت مدرس. ۴۰۴ صفحه.

ترتیب ارائه مطالب درس

شماره هفته	تدریس بخش تئوری درس	تکلیف بخش عملی درس
۱	آشنایی با طرح درس مدیریت دشت‌های سیلابی	مدیریت پروژه
۲	مبانی و تاریخچه مدیریت سیلاب	اجرای مدل آزمایشی
۳	هیدرولوژی حوزه آبخیز و سیلاب دشت	مدیریت پروژه
۴	روندیابی سیلاب در رودخانه و دشت	اجرای مدل آزمایشی
۵	روندیابی سیلاب در رودخانه و دشت	مدیریت پروژه
۶	پهنه‌بندی سیلاب و هدایت رودخانه	اجرای مدل آزمایشی
۷	برآورد فرسایش و رسوب ناشی از سیلاب	مدیریت پروژه
۸	تأثیر سیلاب بر مورفولوژی رودخانه	اجرای مدل آزمایشی
۹	ارزیابی خسارات سیلاب	مدیریت پروژه
۱۰	مدیریت ریسک و بحران در مدیریت جامع سیلاب	اجرای مدل آزمایشی
۱۱	تمهیدات سازه‌ای و غیرسازه‌ای کاهش اثرات سیل در دشت‌های سیلابی	مدیریت پروژه
۱۲	تمهیدات سازه‌ای و غیرسازه‌ای کاهش اثرات سیل در دشت‌های سیلابی	اجرای مدل آزمایشی
۱۳	تمهیدات سازه‌ای و غیرسازه‌ای کاهش اثرات سیل در دشت‌های سیلابی	ارائه پروژه‌های ترمی
۱۴	تمهیدات رودخانه‌های سیلابی در مناطق مختلف نظیر شهر، دشت، کوهستان و ساحل	ارائه پروژه‌های ترمی
۱۵	تدوین طرح جامع مدیریت سیلاب	ارائه مدل‌های اجراشده
۱۶	تدوین طرح جامع مدیریت سیلاب	ارائه مدل‌های اجراشده